

Geachte voorzitter, geachte commissie- en raadsleden,

Ik spreek u vandaag toe als bestuurslid van Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Eersel, én als ondernemer aan de Markt.

We zijn positief over het voorlopig ontwerp voor de loopstroken, alhoewel we het niet integreren van onze cultureel bezienswaardigheden een gemiste kans vinden.

We maken wel ernstig bezwaar tegen de voorgestelde kap van de bomen in de middelste rij. Deze bomen zijn essentieel voor de sfeer, schaduw en identiteit van de Markt. Wij vinden dat ze moeten blijven – en dat is om meerdere redenen gerechtvaardigd.

1. Juridische bescherming: bomen zijn ‘beschermwaardig’

De bomen op de Markt zijn volgens het Bomenbeleidsplan 2023–2033 aangemerkt als beschermwaardig. Kappen mag alleen bij acuut gevaar of een zwaar maatschappelijk belang.

Uit het recente onderzoek van Boomtotaalzorg blijkt dat dat niet aan de orde is:

Ik citeer: “De bomen zijn voldoende verankerd, stabiel en vormen geen direct risico.”

Ook het argument van de loopstrook als zwaarwegend maatschappelijk belang houdt juridisch weinig stand, aangezien vrijwel alle bomen op meer dan vijf meter afstand staan van het geplande pad.

2. Alternatieven zijn mogelijk, maar nauwelijks onderzocht

Er zijn meerdere haalbare manieren om de bomen te behouden. Twee onafhankelijke rapporten gemaakt voor de Gemeente Eersel wijzen op groeiplaatsverbetering als realistisch alternatief.

Het rapport van IBOR geeft als suggestie:

- Grotere boomspiegels
- Aangepaste bomengrond
- Granulaat tegen bodemverdichting

Boomtotaalzorg stelt:

Ik citeer: “Met groeiplaatsverbetering is behoud en herstel van veel bomen realistisch.”

Slechts zes bomen zijn in slechte conditie. De rest kan blijven, mits de juiste maatregelen worden genomen. Toch is dit scenario nauwelijks meegenomen in het huidige voorstel.

Daarnaast bevestigde Nederlandse top-boomspecialist **Ferry Jansen**, uit Bergeijk, dat groeiplaatsoptimalisatie óók mogelijk is zonder de bomen te rooien. Hij stelt dat dit technisch haalbaar is, juridisch logischer (gezien de beschermde status van de bomen), en esthetisch veel gunstiger.

3. De vervangende bomen zijn geen volwaardig alternatief

In het raadsvoorstel wordt gesproken over “bijna net zo grote” bomen van de kwekerij. Maar metingen tonen aan dat deze bomen fors kleiner zijn dan de bestaande exemplaren.

De huidige bomen, tussen de kapel en kiosk, zijn 10 tot 13 meter hoog met een stamomtrek van rond de 100 cm. (*Laat grote bord zien*) De jonge bomen zijn amper 6,5 meter hoog met een stamomtrek van gemiddeld 41cm. (*Laat kleine bord zien*). Volgens het optimale groeiplan van Boomtotaalzorg duurt het ruim 20 jaar voordat deze bomen dezelfde omvang bereiken.

Dat is geen vervanging, dat is achteruitgang – voor schaduw, beleving én biodiversiteit.

4. Participatie was onvoldoende en onvoldoende oprecht

Een goed participatieproces betekent: op tijd luisteren naar bewoners en ondernemers, en hen serieus mee laten denken. In werkelijkheid:

- Was bij de eerste bijeenkomst in 2023 al duidelijk dat de kapbeslissing grotendeels genomen was.
- Konden bewoners en ondernemers nauwelijks invloed uitoefenen.
- Zijn veel gestelde vragen nooit beantwoord.
- En ondertekenden ruim 3500 mensen een petitie vóór behoud van de bomen.

De bewoners en diverse ondernemers spraken zich eveneens uit tegen de kap. Met dit advies werd m.b.t. de middelste rij echter niks gedaan.

5. Aangenomen motie niet uitgevoerd

En dat brengt me op een belangrijk punt: de gemeenteraad heeft in een motie vastgelegd dat:

1. Ze voorstander is van het behouden van bomen waar mogelijk.
2. Er een volwaardig participatieproces moet plaatsvinden.

Deze motie is niet nageleefd. De kap van de hele middenrij is in strijd met het eerste punt. En zoals gezegd is er van serieuze participatie geen sprake geweest.

Wanneer het college een motie van deze raad niet uitvoert, ondermijnt dat het vertrouwen in dit proces – én in het bestuur zelf.

6. Cultureel erfgoed is niet meegewogen

Tot slot: de bomen zijn niet alleen groen, ze zijn ook cultuur. Ze maken deel uit van het dorpsgezicht en zijn belangrijk voor onze identiteit. Toch is er geen erfgoedspecialist betrokken om het effect van de kap op het karakter van de Markt te beoordelen. Ook dat is een gemiste kans.

Slot

Geacht college, geachte raadsleden,

U staat voor een keuze die verder gaat dan ontwerp of uitvoering. Dit gaat over zorgvuldigheid, vertrouwen, én het naleven van uw eigen kaders en afspraken.

De bomen zijn juridisch beschermd, vormen geen gevaar, en kunnen behouden blijven met passende maatregelen. Het participatieproces was ontoereikend. En de aangenomen motie is genegeerd.

Wij vragen u daarom met klem: kies voor behoud. Verbeter het ontwerp zónder deze waardevolle bomen op te offeren.

Dank u wel voor uw aandacht.